

ACC. N:R M. 16110 : 1-3.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Ole Lisberg Jensen*
Härad: *Rönneberg* Berättare: *Gottfrid Rasmussen, Ven*
Socken: *S:t Jbb* Berättarens yrke: *f.d. skeppare*
Uppteckningsår: *1964* Född år *1888 i Bäckeviken, Ven, S:t Jbb sm.*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ljölfart och partvederier. s. 1-3.

*se A 935: 1-48
A 936: 1-41*

Skriv endast på denna sida.

Min far arbejdede ved teglværket, og vi boede i et lille hus ved Bäckviken. Min farfar var landbruger. I 1903 kom jeg ud med en damper fra Helsingborg og fra 1904 sejlede jeg med en skude tål 1909, da jeg skulle eksercere. Livet på skuderne var ikke søbrødsdage som det er at være sømand i dag. Vi sov i fire timer og havde vagt i 4 timer. Der var fire mands besætning. De største skuder som blev bygget efter århundredskiftet var på 100 ton. Her på Hven fandtes der også mange små jagter, som sejlede tegl til København. Mange af disse småskuder sejlede også skærver fra Halmstad ned til København, hvor de byggede Middelgrunden. Vi selv gik mest med sten fra Blekinge til Tyskland. 1910 til 1915 byggede de større skuder, som gik med trælaster fra Norrland til Danmark og Tyskland. Økonomisk set var trælaster det bedst betalte, selvom losning og lastning var hårdt. Vi skulle jo levere på kajen. Sommetider lejede vi en mand til at hjælpe med losningen, men det var dyrt, så det blev ikke så ofte.

Alle skuderne var partrederier; måske var der en enkelt som havde sin skude selv, men det må være på senere tid.

De første skuder blev i regelen altid bygget. Det var sjældent, at man købte brugte. I begyndelsen var det altid fra Viken, de nye skuder kom. Senere blev der også bygget mange i Råå og Landskrona.

På min tid gik alle laster gennem mæglere, men før i tiden klarede skipperne fragterne selv.

2.

Min skude var hjemmehørende i Barsebäck, så den var ikke forsikret her på Hven. Ellers var alle skuder herfra også assurerede på Hven. Jeg kender ingen, som ikke var forsikret her.

Omkring 1920 fik Tärnan og Åran motor og siden fik alle motor. Alting gik lettere med den. I forbindelse med motoren fik skuderne også styrehus. Det kunne man ikke have før den tid, fordi man skulle kunne arbejde med sejlene.

Maden på skuderne var naturligvis ikke den samme som hjemme. Man havde ikke nogen eksamineret husmor med og desuden skulle kokken jo deltage i det daglige arbejde.

Om vinteren gik vi herhjemme og holdt ferie. Alle var hjemme i de værste vinter måneder. Der kunne stå op til 50 mænd og snakke på havnen. Her var flokke af ungdom. Nu rejser ungdommen bort fra Hven.

Til 1920 var det en rigtig guldgrube at sejle, men efter første krig gik det lidt tilbage. Alligevel blev de to største skuder bygget efter krigen.

Under første krig havde vi ikke meget mad her, så vi var tvungne til at smugle kød og flæsk fra Danmark. Bønderne på landet delte ikke med sig. For dem betød rationeringerne ingenting. Til tider kunne vi bytte os til kød hos dem. De manglede sild, og det havde vi nok af.

I 1932 sluttede jeg på søen. Moderne fartøjer gjorde, at tiderne blev dårlige for os. På de moderne jernskibe var alting meget mere praktisk, især ved losning og lastning. Desuden blev det sværere at få besætning til træskuder-

3.

ne. Alting var så bekvemt på de moderne skibe. Manskabet behøvede ikke at have eget sengetøj med, og de skulle ikke sove i et lille rum til fire personer, men fik hvert sit eget.